

סְגִי. אֲדַהְכִי, קָם הֵהוּא רַבִּיָא מְעַרְסִיה, וְדָלִיג עֲלֵיהּ, וַיִּתֵּיב בִּינֵייהוּ. אֶסְתַּכַּל בֵּיה ר' בּוֹן, אָמַר, אֲנָא חֲמִינָא בְּאַנְפוּי, דְּנִהֲרִי סְגִי דְאֹרִייתָא יַפּוּק מֵהַאי עוֹלִימָא.

פְּתַח הֵהוּא רְוּוּק, וְאָמַר, (איוב לב) צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא מַחֲוֹת דְּעֵי אֶתְכֶם. עַד דְּפְתַח וְאָמַר בְּמִילִין דְּבִרְכַת הַמְּזוּזִין.

וְאָמַר, הַשְׁתָּא דְאִמְרַת דְּאַפִּילוּ בְּרַכַת הַמְּזוּזִין לָא יִדְעָנָא, בְּבִרְכַת הַמְּזוּזִין אֵית מִלִּין יְדִיעִין, וְהֵם י'. חַד, לְתַקּוּנֵי פְתוּרָא כְּפּוּם הֵהוּא מְזוּנָא. וּמֵאן דְּלָא הָוָה לֵיה מְזוּנָא כָּל כַּף, וַיִּסְדֵּר פְתוּרָא, אִיהוּ מְשׁוּבָּח, בְּגִין דִּיתֵיב לְמִיכַל קַמִּי מְלָכָא, דְכַתִּיב, וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ.

תְּנִינָא, נְטִילַת יָדַיִם, קוּדָם אֲכִילָהּ. מֵאן דְאָכִיל בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם, כְּאִילוּ אָכִיל טַמֵּא. תְּלִיתָא, נְטִילַת יָדַיִם, דִּיטוּל יְמִינָא בְּשַׁמְאָלָא, וַיִּשְׁמַשׁ בְּשַׁמְאָלָא לְיְמִינָא. וַיִּטוּל עַד שִׁיעוּרָא דְפִרְקָא דִּגְזָרוּ רַבָּנָן.

רְבִיעָא, דְעָרִיף לְהַגְבִּיהַ יָדָיו לְאַחַר נְטִילָהּ בְּשַׁעָה דְמַבְרַךְ. וַיִּזְווג שְׁנֵי זְרוּעוֹתָיו כְּאַחַת בְּשַׁעַת

הַגְּבִהַת יָדָיו. חֲמִישָׁא, דְעָרִיף לְמַסְמַךְ בְּרַכָּה לְנְטִילָהּ זוּ. שְׁשִׁית, לְמִיַּהב מִפִּיתָא לְעַנְיִים. שְׁבִיעִית, לְבִרְךְ בְּרַכַת הַמוּצִיא, וְלְדַקְדֵּק בַּהּ וְאִסוּר לְאַכּוּל בְּלֹא בְרַכָּה.

שְׁמִינִית, הָאוּכַל עַל שְׁלֶחֶנוּ, עָרִיף שְׁלֹא יְהֵא גְרַגְרָן וּבְלָעוּן, אֲלֹא כְּאוּכַל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.

תְּשִׁיעִי"ת, צָרִיךְ לומר על שוֹלְחָנוּ דְבָרֵי תוֹרָה. וְיַחֲיד שְׂאִין
 לוֹ עִם מִי לַעֲסוֹק בַּתוֹרָה, הֵי לוֹ בְּבִרְכוֹתָיו.
 עֲשִׂירִי"ת, מִיָּם אַחֲרוֹנִים חוֹבָה, וְלֹא הַצָּרִיכוּ בּוֹ בְּרָכָה, אִף
 עַל גַּב הַיָּדָיו מְזוּקָמוֹת מְגוֹ מְאֹכֵל. וְאִינוּ מְבָרְךְ עַל רְחִיצַת
 יָדַיִם.

כָּל הַיּוֹם עֲשָׂרָה, אֵינְצִטְרִיכוּ קוֹדֵם בְּרַפְת הַמְּזוּז, וְכָל חַד וְחַד
 אֵת בֵּיה טַעְמָא מְגוֹ מְתִיבְתָא עִילָאָה. וְאִנָּא אֶהְדֵּר
 עֲלֵיהּ.

חַד, לְתִיקוּנָא פְּתוּרָא עַל הַהוּא מְזוּנָא שֶׁל אָדָם, בְּגִין יְקָרָא
 דְּמִלְכָּא, דִּיהִיב לֵיה מְזוּנָא לְגוּפִיה. דְּתַנְיָנָן, קָשִׁין
 מְזוּנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קָמֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקָרִיעַת יָם סוּף.
 אִמָּאי קָשִׁין. אֵלָּא בְּגִין דְּמְזוּנֵי דְּעֵלְמָא לָּא אֶתְיִין אֵלָּא מְגוֹ
 דִּינָא. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶעֱבֵר עַל דִּינָא, וְזוּן
 לְרִשְׁעִים, לְהַגְנוּבִים וְלְשִׂאִינָן מְהוּנְגִים. וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא זָן
 לְכוּלָם, מְקַרְנֵי רְאִים עַל בִּיעֵי כְּנִים.

וְשִׁכְנָה קְאִימַת וְרוּזָה עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. כְּמָה
 דְּכַתִּיב, (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'. וְדָאֵי.
 וְכַתִּיב, וְאֶכְלֵת לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ. לְפִיכֵךְ צָרִיךְ שִׁהְיָה
 שוֹלְחָנוּ בַּחוּל עָרוּךְ וְלֹא עָרוּךְ, וּבִיּוֹם שַׁבָּת, צָרִיךְ תּוֹסַפֵּת
 שִׁינוּי אַחַר לְמַעֲלִיוֹתָא.

תַּנְיָנָא, נְטִילַת יָדַיִם קוֹדֵם אֲכִילָה. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין
 דְּאֲכִילָה אֲצִטְרִיךְ נְקִיוֹת, כְּגוּוֹנָא דְּמִלְאֲכֵי הַשָּׂרֵת

לְעִילָא. דְּהָכִי אָמַר רַב הַמְנוּנָא סָבָא, מֵאֵי דְכִתִּיב, (תהלים עח)
 לֶחֶם אַפִּירִים אָכַל אִישׁ. לֶחֶם דְּמִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת אוֹכְלִים.
 לְמֵאֵי נִפְקָא מִנִּיהּ. אֵלָא מַה מִּלְאָכֵי הַשָּׁרֵת אוֹכְלִים
 בְּקִדּוּשָׁה וּבִטְהָרָה וּבִנְקִיּוֹת, אַף יִשְׂרָאֵל בֶּן עָרִיכִין
 לְאֹכּוֹל בְּקִדּוּשָׁה וּבִטְהָרָה. דְּכִתִּיב, (ויקרא יא) וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם,
 אֵלּוּ מִיּוֹם רֵאשׁוֹנִים. וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים, אֵלּוּ מִיּוֹם אַחֲרוֹנִים. כִּי
 קְדוֹשׁ, זֶה שְׁמֵן טוֹב. אֲנִי ה', זו בְּרַפְתְּ הַמְזוּן.

וְהָכִי אָמַרִי. וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם, דְּכָל הָאוֹכֵל בְּקִדּוּשָׁה וּבִטְהָרָה
 וּבִנְקִיּוֹת, נִדְּמָה לְמִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת שֶׁהֵם קְדוֹשִׁים.
 וְדְכִתִּיב כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה', מְלַמֵּד, שְׁעָרִיךְ כּוֹנֵה בְּבִרְפַת
 הַמְזוּן.

וְכָל הָאוֹכֵל בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם, אֲכִילְתוּ טָמֵא. וְשִׁכְנִיתָא מַה
 הִיא אוֹמְרָת. (משלי כג) אַל תִּלְחֶם אֶת לֶחֶם רַע עֵינַי וְאַל
 תִּתְּאוּ לְמַטְעֲמוֹתָיו. מֵאֵי טַעֲמָא. בְּגִין דְּיֵשׁ מִדַּת פּוֹרְעָנוֹת
 בְּעוֹלָם, וְשִׁמוֹ עֵינַי הָרַע. וְכָל הָאוֹכֵל בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם, אוֹתָהּ
 הַמְדָּה שֶׁל פּוֹרְעָנוֹת שׁוֹרָה עָלָיו. וְכָל אוֹתוֹ הַמֵּאֲכֵל שְׁלָהּ,
 הוּא נִקְרָאת לֶחֶם רַע עֵינַי.

דְּהָכִי אָמַר רַב הַמְנוּנָא סָבָא, שְׁתֵּי מִדּוֹת עוֹמְדוֹת עַל
 שׁוּלְחָנֵנוּ שֶׁל אָדָם, אַחַת מִדַּת טוֹב, וְאַחַת מִדַּת רַע.
 בְּשִׁהָאָדָם מְקַדֵּשׁ יָדָיו וּמְבָרַךְ, מִדַּת טוֹב אוֹמְרָת, זֶהוּ
 שׁוּלְחָנֵנוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִנְהָא יָדִיָּה עַל רֵאשׁוֹ,
 וְאוֹמְרָת לוֹ, עֲבָדִי אַתָּה. עֲבָדוּ שֶׁל מְקוֹם אַתָּה. כְּמָה דַּאֲתָּ

אָמַר, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדֵי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ
אֶתְפַּאֵר.

וּכְשֵׁאִין אָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת יָדָיו וְאוֹכֵל. מֵדַת רַע אוֹמְרַת, זֶה
שְׁלִי הוּא. מִיַּד שׁוֹרָה עָלָיו וּמְטַמְּאָה אוֹתוֹ, וּמֵאֲכָלוּ
נִקְרָא לָחֶם רַע עֵינַי.

עוֹבְדָא הָוָה בְּבָבֶל, בְּחַד בַּר נָשׁ דְּזַמִּין הֵהוּא מִסְפִּינָא
לְמִיכַל, חָמָא לִיהַ דְּלֵא נָטַל יְדָוֵי וְאָכִיל. הֵהוּא
מִסְפִּינָא קָם מִפְתּוֹרָא וְאִזִּיל לִיהַ, קְרִייהַ, וְאָמַר לִיהַ תִּיב
בְּקִיּוּמָךְ וְאָכִיל.

אָמַר לִיהַ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם דְּאָכִיל אָנָא עִמָךְ, דְּעֲלִיךְ כְּתִיב, (משלי
כג) אַל תִּלְחַם אֶת לָחֶם רַע עֵינַי וְכוּ', וְלֵא עוֹד אֵלֵא
שְׂמֵאֲכָלְךָ טָמֵא. וּכְתִיב, (ויקרא יא) וְלֵא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמְתֶם
בָּם. דְּכָל מֵאֵן דְּשִׁרְיָא עֲלִיהַ רוּחַ רַע עֵינַי, מְקַבֵּל טוּמְאָה
סְתוּמָה, דְּלִית לָהּ פְּתִיחוּ פְּלָל. אֶתָּא עוֹבְדָא קִמֵי רַבָּנָן,
וַיִּהְבּוּ לִיהַ לְהֵהוּא מִסְפִּינָא מָאָה זַוְיָ.

בְּכַה רַבֵי חַגִי, וְאָמַר, אֲשִׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, אֲשִׁרִיכֶם עוֹסְקִים
בַּתּוֹרָה וּמַצּוֹת. וּמַה מִסְפִּינָא, דְּהוּהוּ כְּפִין, וְעֲצִיר מַעוּי,
וְנִטְר גְּרַמִיָּה, וְלֵא תִישׁ אֵלֵא לִיקְרָא דְמַרְיָה. כְּמַה אֲנִר טַב
זַמִּין לְמֵאֵן דְּלַעַן בְּאוֹרֵייתָא.

תְּלִיתָאָה, לְנִטְלָא יְמִינָא בְּשִׂמְלָאָה. בְּגִין דְּיְמִינָא אִית לִיהַ
שְׂבָחָא עַל שְׂמֵאֵלֵא בְּכֵלֵא, וְאֲעֲטְרִיךְ לְנִטְלָא
לְיְמִינָא בְּשִׂמְלָאָה, וְלִשְׂמֵשָׂא לִיהַ. דְּהֵא יְמִינָא דְבַר נָשׁ,

בְּגוֹנָא עִילָאָה, לְמַהוּי לִיה שְׁבָחָא עַל שְׁמָאֲלָא.

דְּאוֹרֵייתָא בְּיַמִּינָא אַתְיִיהֶבִית. דְּכַתִּיב, (דברים לג) מִיַּמִּינוּ אִישׁ
 דָּת לָמוּ. וְכַתִּיב, (תהלים קיח) יָמִין ה' רוֹמְמָה יָמִין
 ה' עוֹשֶׂה חַיִּל. וְעַל דָּא, כְּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יְדוּ וְגַבְר יִשְׂרָאֵל.
 לְקַדְשָׁא יְדִיו, אֲעֲטְרִיד שְׁמָאֲלָא לְקַדְשָׁא לְיַמִּינָא. כְּהֵן
 שְׁעוּלָה לְדוּכְנָן, מִמִּי נוֹטֵל יְדִיו, הָוִי אוֹמֵר מְלוּי,
 דְּאִיהוּ מְסֻטְר שְׁמָאֲלָא, דְּאִיהוּ מְשַׁמֵּשׁ לְכַהֵן הָעוּלָה לְדוּכְנָן,
 לְמִיְהוּי יַמִּינָא בְּדָקָא יָאוּת, וְלֹאֲתַקְדְּשָׁא מְגוּ שְׁמָאֲלָא. אוּף
 הָכִי נָמִי הֲבֵא, יַמִּינָא לֹא בְּעֵי לֹאֲתַקְדְּשָׁא אֲלֵא מְגוּ שְׁמָאֲלָא.
 תוּ, אֲעֲטְרִיד לְנִטְלָא כָּל פְּרָקִין דִּיד. אַרְבַּעָה סְרִי פְּרָקִין
 אֵינּוּן, דְּאִיקְרוּן י"ד, וְדָא אִיהוּ כִּי יָד עַל פֶּס י"ה, כְּמָא
 דְּאוֹקְמִיה רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, בְּאַתְרוּן דְּאֲלֵפָא בֵּיתָא, רִישָׁא
 וְסִיפָא, דְּאִקְרִי א"ת ב"ש. וְכָל אֵינּוּן י"ד פְּרָקִין, בְּרִזָּא
 דְּאֲלֵפָ"א בֵּיתָ"א, מְגוּ ה' וְלֵעִילָא, וְאִיקְרִי י"ד פְּרָקִין. וְי"ד
 פְּלַחִין לִי"ד, לְמִיְהוּי כָּלְלָא דִּימִינָא בְּשְׁמָאֲלָא, וְשְׁמָאֲלָא
 בְּיַמִּינָא. וְעַל דָּא נְטִילַת יָדִים, לֹאֲכַלְלָא דָּא בְּדָא.

רַבֵּיעִיאָה, דְּעָרִיד לְהַגְבִּיהַ יְדִיו בְּשַׁעָה דְּמְבַרְדַּי, לְאַחַר
 נְטִילָה, וְיַקְדֵּשׁ יְדִיו. דְּכַתִּיב, (תהלים קלד) שְׂאוּ

יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת ה', מֵאִי טַעְמָא.

בְּגִין דְּאֲעַבְעֵן אֵינּוּן דִּיוֹקְנָא עִילָאָה. אֲעַבְעֵן אֵינּוּן חֲמֵשׁ, דִּי
 אֲעַבְעֵן דְּאֵינּוּן מְחוּפְרִים כְּחָדָא, אִית בְּהוּ תְּלַת פְּרָקִין
 בְּכָל חָדָא, דְּאֵינּוּן רְזָא דְּדִיוֹקְנָא דְּרַתִּיבָא עִילָאָה. דְּהָא

רְתִיבָא קְדִישָׁא אִיהִי אַרְבַּע, וְאִינוּן תְּרִיסַר פְּרָקִין. וְעַל דָּא
שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ דְּאַרְבַּע אַתּוּן, תְּרִיסַר אַתּוּן אִיהוּ. וְדָא הוּא
שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ בְּאוֹתִיּוֹתָיו, אִינוּן תְּרִיסַר פְּרָקִין, כֹּל פֶּרֶק
וּפְרָק אוֹת אֶקְרִי.

אַעֲבַע יְתִירָה דְּאַתְקְרִי גּוֹדֵל, דְּאִיהוּ חוּץ מִיְנֵיהוּ, וְאִית בֵּיה
תְּרִין פְּרָקִין, אִינוּן תְּרִין פְּרָקִין, תְּרִין אַתּוּן טְמִירִין,
בְּתֵרִין דְּרֵגִין עֵילְאִין טְמִירִין, שְׁבַחָא דְּכוּלָּהוּ אִינוּן.
וּמִפְתָּחָא דְּכוּלָּהוּ לְעֵילָא, לְגַבֵּי הַהוּא דְּטְמִיר דְּלָא
אַתְגַּלְיָא, וְאַלִּין פְּרָקִין, כּוּלָּהוּ זְקִיפִין לְגַבֵּי
הַהוּא טְמִירָא, לְבַתַּר דְּאַתְקַדְשִׁי. בְּגִין דְּכוּלָּהוּ אַתְבְּרַכָּאן
מִיְנֵיהּ.

וְהַשְׁתָּא בִּין דְּאַתְקַדְשִׁי, אַעֲבָען אַעֲטְרִיד לְזַקְפָּא לֹון
לְעֵילָא, לְאַתְעָרָא אִינוּן פְּרָקִין עֵילְאִין קְדִישִׁין. וְעַל
דָּא, ה' אַעֲבָען וי"ד פְּרָקִין דְּאִית בְּהוּן, הָרִי י"ט. וּב' פְּרָקִין
עֵילְאִין, הָרִי כ"א בְּזֹרֹעַ יְמִין, כְּנַגְדָּא אֶהֱיָה שְׁחֻשְׁבוֹנוֹ כ"א.
וּבֵן בֵּיד שְׁמַאל כ"א, כְּנַגְדָּא אֶהֱיָה שְׁחֻשְׁבוֹנוֹ כ"א. וְעַל דָּא
אֶהֱיָה אֲשֶׁר אֶהֱיָה.

וְרָזָא, אֶהֱיָה רָא"ש אֶהֱיָה. אֲשֶׁר הֶפְכוּ רָא"ש. וְעַל דָּא אָמַר,
(דְּבָרִים כט) רָאשֵׁיכֶם שְׁבַטֵיכֶם. רָאשֵׁיכֶם, זְרוּעַ יְמִין.
שְׁבַטֵיכֶם, זְרוּעַ שְׁמַאל.

חֲמִישָׁאָה, דְּעָרִיד לְבָרְכָא בְּכּוּנָה, כְּמָה דְּאַמְרֵן. בְּגִין
לְאַתְעָרָא בְּרַכָּאן לְעֵילָא, בְּדִיוֹקְנָא דְּאַעֲבָען.

שְׁתִּיתָאָה, לְמִיָּהֵב מֵהָהוּא מִיכָלָא לְמַסְפְּנָא, דְּדָא אִיהוּ
 בְּדָקָא יָאוּת. וּמַצְוָה מִן הַמּוֹבְחָר, לְמִיָּהֵב מֵהָהוּא מִיכָלָא
 דְּאִיהוּ אָכִיל, מִכָּל שׁוֹפְרֵי דְאִיהוּ תְּאִיב. דְּהָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אֶתְהֵיב מֵהָהוּא מְזוּנָא דְאִיהוּ יְהִיב לְמַסְפְּנָא, בְּגִין
 דְּהָהוּא מִיכָלָא דְאִיהוּ יְהִיב, עֲבָדָא נִיחָא לְנַפְשָׁא דְהָאִי
 מַסְפְּנָא, וְחָדִי לִיהָ.

שְׁבִישָׁאָה, לְבָרְכָא בְּרַפְת הַמוֹצֵיא עַל נְהֻמָּא. דְּהָכִי אָמַר רַב
 הַמְּנוּנָא סָבָא, ז' אֲרַעוֹת נִינְהוּ, וְכוּלְהוּ מְדוּרִין
 לְתַתָּא. וּמִכָּלְהוּ לָא אֶתְרַעֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֱלֹא בְּתִבְל
 דָּא. וּבְכוּלְהוּ לָא הָוָה מְאִינוּן שְׁבַעָה מִינִין, אֱלֹא בְּתִבְל דָּא.
 וּבְכָלְהוּ יְהִיב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל עֲשָׂבִין, וְכָל יְבוּלֵי
 אֲרַעָא, בְּיַד מְמַנָּן, בַּר מְאִלִּין שְׁבַעָת הַמִּינִין, נְהֻמָּא
 דְּמִיכָלָא דְבְּגִי נָשָׂא. וּבְגִינֵי כֶּד אַעֲטְרִיךְ לְדַקְדַּק בְּהִי
 דְּהַמוֹצֵיא, דְּהָא נְהֻמָּא בִּידִיה אֶתְמַסָּר, וְלָא בִּידָא דְּמַמְנָן.
 וְאִיהוּ דְּאֶפִּיק לִיהָ, וְלָא אֶחְרָא. וְעַל דָּא הַמוֹצֵיא, וְלָא
 מוֹצֵיא.

תְּמִינָאָה, דְּלָא יְהֵא נְרַגְרָן וּבְלָעָן, אֱלֹא כְּמֵאן דְּאָכִיל קַמִּי
 מְלָכָא. דְּבְרַפְתָּא לָא שְׂרִיָּא בְּמַעוֹי דְּהָהוּא
 דְּאֶשְׁתַּכַּח בְּלָעָן, אֱלֹא בְּהָהוּא דְּלָא אֶשְׁתַּכַּח בְּלָעָן. וּבְלָעָן
 אִיהוּ כְּעֵשׂוֹן, דְּכַתִּיב, (בראשית כה) הִלְעִיטְנִי נָא מִן הָאָדָם הָאָדָם
 הַזֶּה, אֹרַח הִלְעָטָה. מְאִי טַעַמָּא. בְּגִין דְּחֻיָּיא בִּישָׂא שְׂרִיָּא
 בְּמַעוֹי, וְלָא יִשְׁבַּע. וְלָא עוּד, אֱלֹא דְּאִיקְרִי רָשָׁע. דְּכַתִּיב,

(משלי יג) וּבִטָּן רְשָׁעִים תִּחְסָר. בְּגִין דָּא בְּעֵי לְמִיכַל בְּנַחַת עַל פְּתוּרִיהּ, כְּמֵאן דִּיתִיב קָמִי מְלָכָא.

תְּשִׁיעָאָהּ, לְמִיּהוּי עַל פְּתוּרִיהּ דְּבְרֵי תוֹרָה. דְּהָא תְּנִינָן, שׁוֹלְחָן דְּלִית בֵּיהּ דְּבְרֵי תוֹרָה, הָרִי הוּא כְּמֵאן דְּאָכַל מִזְבְּחֵי מֵתִים, דָּא עֲבוּדָה זָרָה. דְּכַתִּיב, (ישעיה כח) כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלָאוּ קִיא עָאָה בְּלִי מְקוּם. עֲבוּדָה זָרָה אִיקְרִי קִיא עוֹאָה.

בְּגִין דְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּלִיג חוּלְקִין בְּכָל יוֹמָא וּבְכָל לֵילִיא, מְזוּנִין לְעֵלְמָא, לְעֵילָאִי וּלְתַתָּאִי. בְּלֵילִיא, לְאִינוּן מְלָאכִין דְּמִמְנָן עַל דּוּכְתִיּהוּ, וְשְׁלִיטֵי בְּלֵילִיא, אֲכֵלִי בְּלֵילִיא, כְּדָבָר אַחֵר, (משלי לא) וּתְקַם בְּעוֹד לֵילָה וּתְתֵן טָרְף לְבֵיתָהּ וְחַק לְנַעֲרוֹתֶיהָ.

בִּימְמָא, לְאִינוּן מְלָאכִין דְּמִמְנָן עַל דּוּכְתִיּהוּ, וְשְׁלִיטֵי בִימְמָא, פְּלִיג לֹון תְּקֵדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזוּנָא בִּימְמָא. כִּיּוֹן דְּפְלִיג לֹון, לְבַתְרִיּהוּ, פְּלִיג לְכָל בְּנֵי עֵלְמָא דָּא.

כָּל אִינוּן מְלָאכִין דְּלְעֵילָא, בְּעוֹד דְּאֲכֵלִי מְזוּנִיּהוּ, כּוּלְהוּ מְשַׁבְּחָן וּמוֹדֵן וּמְנַשְׁאָן לְמַאֲרִיהוֹן, וּלְבַתֵּר אוּף הָבִי. כְּגוּנָא דָּא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, אַעֲטְרִיךְ לְהוֹן כְּהֵאִי גּוּנָא מְפִשׁ, לְמַהוּי תְּבֵרִים בְּהַדְרִיּהוּ.

עֲשִׂירָאָהּ, מִים אַחֲרוֹנִים, דְּאִינוּן חוּבָה, לְאֵעֲבָרָא זוּהָמָא בִּישָׂא מִינֵיהּ, וּלְמִיּהַב חוּלְקָא לְסִטְרָא בִּישָׂא

מההוא זוהמא דעל ידוי. בגין דלא ישתכח מקטרנא לגביה.
 דתנינן, מדה טובה נטלה ההוא רעותא וכוונה דנפילת
 ידי, והמוציא, וברכת הגהנין, וברכת מוזנא.
 מדה רעה, נטלה ההוא זוהמא דידיים במים אחרונים, ובדא
 יתפרש מיניה, ובדא נטיל חולקיה.

ועל דא פתיב, (רות) ויאכל בעז וישת וייטב לבו, דבריד על
 מוזניה, וחדוי לההוא אתר דאקרי לב, ההוא לב דבעי
 לבא ורעותא דאיניש.

ומים אחרונים חובה, וקביל לון ההוא דאקרי חובה,
 ובאינון מים גיחא דעתיה. בגין דתריין דרגין אלין,
 חד איקרי זכות, וחד איקרי חובה. וכל מלין דדא פתחין
 לזכות, וכל מלין דדא פתחין לחובה, ואתדנו לחובה. ועל
 דא, מים אחרונים אינון חולקין דחובה, דאתהני מהאי.
 ורזא שפיר.

כוס של ברכה צריך י דברים, כמה דאתערו בהו רבנן.
 ברכת המזון בג', צריך כוס. שלא בג', אין צריך כוס.
 מאי טעמא, דכוס של ברכה, אינו מתברך אלא בג', ומג'
 ולמעלה. הא פחות מג', לא.

בג', אמרו רבנן, דהוא אומר נברך שאכלנו משלו. הכא לא
 אמרי למאן מברך, אף על גב דג' אינון, לא אמר נברך
 למי שאכלנו משלו, או לשם, ולא אמרי אלא נברך
 שאכלנו, ולא אמרי למאן.

וְהָבֵא אֵיתְעָרוּ רַבָּנָן, דְּהָאֵי כּוּס שֶׁל בְּרָכָה קָיִמָּא קַמִּיהּ,
 וְעֵינָוֵי מְסַתְּפְלִין בֵּיהּ. וְרָזָא (דברים יא) תְּמִיד עֵינֵי ה' /
 אֱלֹהֶיךָ בָּהּ. וְהָהוּא כּוּס שֶׁל בְּרָכָה, נִטְל בְּרֶכֶן וּמְזוּנֵי מְגוּ ג' /
 אָבְהֵן. וּמֵהָהוּא מְזוּנָא דְאִיהוּ נִטְל אֲנֵן אָכְלֵי.

וְעַל דָּא מְסַתְּפְלִין בֵּיהּ, וְאָמְרֵי נְבִר"ד שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ,
 נִסְכֵּי"ם דְּעַתְנֵנוּ לְבָרְכָא, בְּגִין דְּאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ, מֵהָהוּא /
 מְזוּנָא דְאִיהוּ נִטְל לְמִיזֵן עַלְמָא.

וְאֵינֵן עֲנִין וְאָמְרִין לְגַבֵּי עַלְמָא עֵילָאָה, בְּרוּךְ שְׂאֲכַלְנוּ /
 מִשְׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חֵינֵנוּ. וְהַשְׁתָּא רְשִׁימוּ וְאָמְרֵי דְרָגָא /
 יְדִיעַ, דְּכָל מְזוּנָא מֵינִיה נִפְקָא, וְאָמְרֵי בְרוּךְ. מֵאֵן בְּרוּךְ,
 הָהוּא מְלַךְ שְׁהַשְׁלוּם שְׁלוֹ, מְלַךְ עֵילָאָה, דְּכָל בְּרַכָּאֵן מֵינִיה /
 נִפְקוּ. וְהָא בְּרוּךְ מְנָא לָן. דְּכַתִּיב, (מלכים א ב) וְהַמְּלַךְ שְׁלָמָה /
 בְּרוּךְ, מְלַךְ שְׁהַשְׁלוּם שְׁלוֹ.

וְעַל דָּא, אֵינֵן אָמְרֵי רְשִׁימָא דְדוּכְתָא, מַה דְאִיהוּ לָא אָמַר.
 מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּהָאֵי עַלְמָא עֵילָאָה שְׁהִיא בִּינָה,
 אָרִיךְ בְּרַכָּאֵן בְּקַדְמִיתָא לְתַרִּין כְּרוּבֵין דְתַחֲתָהּ, וְאֵינֵן /
 יְמִינָא וְשְׂמָאלָא, חֶסֶד וּגְבוּרָה. וְעַל דָּא אֲתֵרְשִׁימוּ אֵינֵן /
 תַּרִּין, לְמִיעֵבַד רְשִׁימָא דְהָהוּא דְרָגָא עֵילָאָה. הָהוּא דְמְבַרְךְ /
 דְאִיהוּ בְּאַמְצַעִיתָא, נִטְל כּוּלָא מִבֵּין תַּרִּין סְטָרִין, וְאִיהוּ /
 מְבַרְךְ מִכָּאֵן וּלְהֵלָאָה, וְאֲרִשִׁים דּוּכְתָא וְדְרָגָא, וּכְדִין /
 מְתַבְּסָמִין כְּחָדָא בְּשִׁלְמָא רַבָּה, י"ב שְׁבַטִין דְלַעִילָא.

וּבְטוּבוֹ חֵינֵנוּ, וְלָא מְטוּבוֹ. דִּזֵּן בְּטוּב הָהוּא עַלְמָא תַתָּאָה,

דְּנִפְק מִמֵּדַת הַטּוֹב עֲצָמָה, דְּאִתְקַרִיאת טוֹבוּ. כְּדָבָר
 אַחֵר, (הושע א) וּפְתָחוּ אֶל ה' וְאֶל טוֹבוּ, אֶל ה' דָּא עֲלָמָא
 תַּתְּאָה. וְאֶל טוֹבוּ, דָּא אֵילָנָא דְחַיִּי. (ירמיה לא) וְנִהְרוּ אֶל טוֹב
 ה', דְּעַל יְדוּ אֵיתְזִנוּ וְאִתְנַהֲרוּ כָּל עֲלָמִין.
 בְּעֲשָׂרָה, דְּהָא כֹּלָא בְּהַסְכָּמָה חֲדָא, מִרִישָׁא עֵילָאָה וְעַד
 סוּפָא דְכָל דְרָגִין, הֵהוּא דְמַבְרַךְ, אָמַר וְאֲרִישִׁים,
 נְבָרַךְ לֵאלֹהֵינוּ.

וְכֵן מִתְמַן וּלְהֵלְאָה, פִּיזִין דְּמַבְרַךְ בְּרַפְת הִזִּין עַל מְזוּנָא דְנִפְק
 מִגּוּ עֲלָמָא עֵילָאָה, דְּאֵיהוּ מְקוֹר דְּכֹלָא, אֲהֲדַר לְבַתֵּר,
 וְאָמַר עַל אֶרֶץ חַמְדָּה, רְזָא דְעֲלָמָא תַּתְּאָה. מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין
 דְּכָל בְּרַכָּאן אֲעֻטְרִיךְ בְּקַדְמִיתָא לְגַבֵּי עֲלָמָא עֵילָאָה, דְּאֵיהוּ
 מְקוֹר דְּכּוּלָּא, וּלְבַתֵּר לְגַבֵּי עֲלָמָא תַּתְּאָה קְדִישָׁא.

בְּגִינוּנָא דָּא קְדִישׁ, יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמִיהּ רַבָּא, הֵהוּא שֵׁם
 רַבָּא עֵילָאָה עַל כּוּלָּא, מְקוּרָא דְחַיִּי, דְּמִינִיָּה נְפָקִין
 כָּל בְּרַכָּאן וְכָל קְדוּשָׁן, וְדָא עֲלָמָא דְאִתִּי. וּלְבַתֵּר מְשִׁיכוּ
 מִיָּה, בְּעֲלָמָא דִּי בְרָא בְרַעוּתִיָּה, עֲלָמָא תַּתְּאָה. בְּגִינוּנָא דָּא
 כָּל בְּרַכָּאן, חוּץ מִתְּפִלָּה בְּבְרָכוֹת שְׁאָדָם שׁוּחָה בְּהֵם, דְּקָא
 מִתְחִיל מִתְּתָא לְעֵילָא.

בְּרַפְת הָאֶרֶץ, דָּא עֲלָמָא תַּתְּאָה, דְּאִתְכַּלֵּל בְּרְזָא דְבְרִית
 וְתוֹרָה. בְּרִית, דָּא אֵילָנָא דְחַיִּי. וְתוֹרָה, עֲמוּדָא
 דְּאֲמַעְעִיתָא. חַיִּים וּמְזוּן, דְּנִפְקִי מִעֲלָמָא דְאִתִּי, לְמִיזִין בְּהוּ
 עֲלָמָא תַּתְּאָה.

נָשִׁים וְעֶבְדִּים וְקַטְנִים חַיִּיבִין בְּבִרְכַת הַמְּזוּן. אֲבָל הֵם אֵינָן
מְבָרְכִין, דִּהָא תַנְיָנָן, אֹוֹי לֹו לְאָדָם שְׂאֵשְׁתּוֹ וּבְנֵיו
מְבָרְכִין לוֹ.

וְאָמַר רַבִּי אָבָא, נָשִׁים חַיִּיבוֹת בְּמִקְרָא מְגִלָּה, אֲבָל הֵם
אֵינָן קוֹרְאוֹת לְאַחֲרִים. אֲבָל חַיִּיבוֹת לְשִׁמוּעַ הַבְּרָכָה
מִפִּי הַמְּבָרֵךְ. כַּעֲיֵן זֶה, חַיִּיבַת הָאִשָּׁה לְשִׁמוּעַ הַבְּרָכָה מִפִּי
בַּעֲלָהּ, וְחַיִּיב בַּעֲלָהּ לְהִמְתִּין לָהּ עַל הַשּׁוֹלְחָן, כְּדִי לְשִׁמוּעַ
מִפִּי הַמְּבָרֵךְ.

אֵין שָׁם זָכָר, קוֹרְאִים לְמִי שֶׁמְבָרֵךְ לָהֶם. הָיוּ נָשִׁים הַרְבֵּה,
הַמְּבָרֵךְ עֲלֵיהֶן, אֵינּוּ מְבָרֵךְ בְּשֵׁם. דִּתְנִינָן, נָשִׁים אֵינָן
מַצְטַרְפוֹת לְזִימוּן. וְהוֹאִיל וְאֵינָן מַצְטַרְפוֹת לְזִימוּן, אֵין
מְבָרְכִין עֲלֵיהֶם בְּשֵׁם, דִּעִיקַר בְּרַכַת הַמְּזוּן בְּזָכָר הוּא, וְלֹא
בַּנְּקֵבָה. אֲבָל מְחַוֵּיבוֹת לְשִׁמוּעַ בְּרַכַת הַמְּזוּן. וּמְחַוֵּיבוֹת
בְּמִקְרָא מְגִלָּה, לְשִׁמוּעַ מִפִּי הַקּוֹרֵא.

בְּרַכַת בְּנֵין יְרוּשָׁלַיִם בְּבִרְכַת הַמְּזוּן, דִּהָא אֲנָן מְבָרְכִי עַד
הַשְּׁתָּא לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ לְבָרֵךְ לְמַטָּה, וּלְבָרֵךְ עַל בְּנֵין
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, דִּהָא מִשָּׁם מְזוּן יוֹצֵא לְכָל הָעוֹלָם. וּשְׂאָר בְּנֵי
הָעוֹלָם אֵינָן גִּיזוּנִים אֶלָּא מִשָּׁם, מִן הַתְּמַעִית. וְהַכֹּל הוּא
בְּבִרְכָה רֵאשׁוּנָה, כְּלָל הַכֹּל. וְעַד הָכָא בְּרַכַת הַזִּימוּן.

וּמֵאֵן דְּמְבָרֵךְ בְּרַכַת הַמְּזוּן, חֲדִי לְעֵילָא, וְחֲדִי לְתַתָּא.
וְאֶצְטְרִיד לְבָרֵךְ בְּחֻדָּא, וּבְרַעוּתָא דְלְבָא, כְּגֵין
לְמַחְדֵי מִדַת הַטּוֹב, דְּכִתִּיב וַיֹּאכֵל בָּעֵץ וַיִּשֶׁתּוּ וַיִּיטֵב לְבוֹ. דָּא

היא מִדַּת הַטּוֹב. דְּכַתִּיב, (משלי טו) וְטוֹב לֵב מְשֻׁתָּה תִמְיֵד.
 אֲתוּ חֲבֵרִיָּא וְנִשְׁקוּ לִיה, וְעָבְדוּ חֲדוּה וְהִלּוּלָא אַחֲרָא, וְנִמְיֵנוּ
 לְכָל בְּנֵי דוּכְתָא, וְשׁוּיֵהוּ רִישָׁא לְכוּלָּהוּ.

(רות א) וַיָּבֵא לְשֹׁכֵב בְּקִצֵּה הָעֵרְמָה. רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יְהוּדָאִי
 אֲתוּ לְטַבְרִיָּה, שָׁמְעוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּאָמַר לְהֵאֵי קָרָא,
 וַיֹּאכֵל בְּעֵז וַיִּשְׁתֶּ כּוֹי. וַיִּיטֵב לָבוֹ, אָכִילַת חַיִּים שָׁל מַעְלָה,
 וּמֵאִינּוֹן חַיִּין חָדִי לְלָבוֹ. וּכְיִזְן דְּחָדִי לִיה, מִיָּד וַיָּבֵא לְשֹׁכֵב
 בְּקִצֵּה הָעֵרְמָה, אֵלִין אַבְנִין טַבִּין, וּמַרְגְּלִין טַבִּין עֵילָאִין,
 דְּסַחְרִין כּוּרְסִיָּא קִדִּישָׁא. כְּמָא דְאֵת אָמַר, (שה"ש ז) בְּטַנְדָּ
 עֵרְמַת חַטִּים סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים.

וּמֵאִי דְכַתִּיב, (רות א) וְתָבֵא בְּלֵט וְתִגַּל מַרְגְּלוֹתָיו וְתִשְׁכֵּב.
 שְׁכִיבַת רַגְלוֹי, וְלֹא שְׁכִיבַת לְקִיבְלִיה, וְלֹא לְגַבִּיה.
 וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה, מְכַאֵן דְּעַד חֲצֵי לַיְלָה לֹא יָדַע. דְּאִין
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנַס לְגַן עֵדֵן עִם הַצְּדִיקִים, אֲלֵא עַד אַחַר
 חֲצֵי הַלַּיְלָה.

דְּהֵא בְּרֵאשִׁיתָא דְּלִילָא, כָּל גִּשְׁמַתִּין סְלָקִין, וְעֵרִימַת חַטִּין
 מִתְּתַקְנָא בְּהוֹן. כִּד אֲתַפְּלִיג לִילָא, כְּדִין קָלָא אִיתְעַר
 וְקָרִי, וְהוּא קָלָא אִיתְעַר מִסְטָרָא דְּצַפּוֹן. וְהוּא שְׁלֵהוּבִי
 מְטִי עַד לְהוּא אַתְר דְּאִיקָרִי גְבַר, כְּדִין קָרִי בְּחִילָא. וְאִיקָרִי
 קָרִיאת הַגְּבַר. וּמֵאֵן אִיהוּ. גְּבַרִיא"ל. כְּטַשׁ הוּא שְׁלֵהוּבָא
 בְּגַדְפוּי דְּתַרְנַגּוּלָא דְּלַתְתָּא, וְקָרָא.

כְּדִין עֵילָא וְתַתָּא בְּקִיּוּמָא דְּדִינָא דְּשְׁמָאֲלָא קִיּוּמָא. וְכְדִין

בְּתִיב, (רות ג) וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיַּחְרַד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת
וַהֲנִה אִשָּׁה שׁוֹכֶבֶת מְרַגְלוֹתָיו.

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה. תַּנּוּן, תֵּלֶת מְשֻׁמְרוֹת הַיּוֹי הַלַּיְלָה, וְעַל כָּל
מְשֻׁמֵּר וּמְשֻׁמֵּר יוֹשֵׁב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג כְּאָרִי.
וּבְכָל מְשֻׁמְרָה וּמְשֻׁמְרָה מְלֹאכִין יְדִיעִין, מְמַנֵּן בְּלִילֵיא
בְּאֵילִין תֵּלֶת מְשֻׁמְרוֹת.

בְּמְשֻׁמְרָה הָרֵאשׁוֹנָה, אֵינּוֹן מְלֹאכִין דְּאִמְרִין שִׁירְתָּא בְּרִישׁ
לִילֵיא. וּמֵאִי קְאִמְרִי. (תהלים כד) לְדוֹד מְזֻמּוֹר לֵה'
הָאָרִץ וְגו', (שם) מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה'. (שם) נָקִי כַפַּיִם וְבַר יָלֶבֶב
וְגו'.

בְּגִין דְּכָל נְשֻׁמְתִין דְּבְנֵי נְשָׂא, נְפָקוּ וּבְעָאן לְסֻלְקָא. כַּד
סֻלְקִין לְדוּכְתָּא דְּאֵילִין מְמַנֵּן דְּמְשֻׁמְרָה רֵאשׁוֹנָה
קִיָּמִין, אֵית תַּפְּן תֵּלֶת מְאָה וְשִׁיתִין וְחַמֶּשׁ הֵיכְלִין, כְּחוּשְׁבֵּן
יוֹמֵי שְׁתָּא, וּמְמַנֵּן תְּרִיסִין עֲלֵיהוּ.

אִי זְכָאִין אֵינּוֹן נְשֻׁמְתִין, פְּתַחֲחִין לְהוֹן פְּתַחֲחִין עֵילְאִין. וְאִי
לָאו, דְּחִיזִין לוֹן לְבַר, וְאִזְלִין וּמְשֻׁמְטִי בְּכָל עֲלָמָא, וּפְנֵעִי
בְּאֵינּוֹן רוּחִין בִּישׁוּן, וְאוּדְעִין לְהוֹן מִילִין, מְנַהוֹן כְּדִיבִין,
וּמְנַהוֹן קְשׁוּט. אִי זְכָאִין לְאֵעֲלָא, פְּתַחֲחִין לְהוֹן פְּתַחָא, וְעֵאֲלִין
וְסֻלְקִין לְדוּכְתָּא דְּאֵינּוֹן אוּחְרַנְיָתָא.

מְשֻׁמְרָה שְׁנַיָּה, תַּפְּן אֵינּוֹן מְמַנֵּן אֲחֻרְנִין, אִיקְרוּן אֲבֵלִי
עִיזוֹן, דְּקָא מְתַאבְּלִי עַל חוּרְבַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

וּבְתַהוּא שְׁעֵתָא דְּקָרִיאַת הַנְּבִיר, דְּאִיתְעַר תַּהוּא שְׁלַהּוּבָא

דְּסֵטֶר עָפוֹן, מִהֵהוּא אֶתְעָרוּ דְּהֵהוּא שְׁלֵהוּבָא, כִּד
 נִחְתָּא לְהֵאִי עֲלָמָא, עַד גְּדִפִי תִרְנַגּוּלָא דְּהֵאִי עֲלָמָא, קָרִי
 בְּחִיל, וְאָמַר, אֶתְעָרוּ לְבִכְיָא דְּבִי מִקְדָּשָׁא, כָּל אֵינּוֹן
 מְאָרִיִּהוֹן דְּשָׁלוֹם דְּכִתִּיב, (ישעיה לג) מִלְּאֲבִי שָׁלוֹם מֵר יִבְכְּיוּן.
 מֵאֵן דְּחָמָא בְּכִיָּא, וּמֵאֵן דְּלֵא חָמָא בְּכִיָּא, כּוּלְהוּ מִתְּכַנְּשִׁין
 לְבִכְיָא דְּבִי מִקְדָּשָׁא. מֵאֵן חָמָא עֲרֻבּוּבִיָּא דְּכָל חִילִי
 שְׂמִיָּא, וְכָל רְתִיכִין קְדִישִׁין גָּעוּ וּבְכוּ.

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גָּעִי וּבְכִי, וּבְעֵיט בְּתִלְת מְאָה וְתִשְׁעִין
 רְקִיעִין. וּכְדִין, בְּהֵהִיא שְׁעֵתָא בְּתִיב, (רות ב) וַיְהִי
 בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיַּחֲרַד הָאִישׁ וַיִּלְפֹּת. הָאִישׁ, דָּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, דְּשָׂאג וַיְהִיב קָלָא עַל חוּרְבַן דְּבִי מִקְדָּשָׁא. הַדָּא הוּא
 דְּכִתִּיב, (ירמיה כה) ה' מִפְּרוּם יִשְׂאָג וּמִמְעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוּלוֹ.
 שְׂאֹג יִשְׂאָג עַל נְוָהוּ, דָּא שְׂכִינְתָּא. וַיִּלְפֹּת, כְּדָבָר אַחֵר (איוב
 ו) יִלְפָּתוּ אַרְחֹת דְּרָכָם.

כְּדִין אִיהוּ בְּעֵט בְּרְקִיעִין כּוּלְהוּ, וְכָל חֲיִילִין, וְכָל רְתִיכִין,
 בְּכָאֵן וּמִתְּאֲבָלָן בְּהֵהוּא שְׁעֵתָא. מֵאִי קְאָמְרִי, (תהלים עט)
 אֱלֹהִים בָּאוּ גּוֹיִם בְּנַחֲלֹתָךְ וְגו'. נִתְּנוּ אֶת נִבְלַת עֲבָדֶיךָ וְגו'.
 (שם קלז) עַל גְּהָרוֹת בְּכָל וְגו'.

וַיִּלְפֹּת, אִמְאִי. בְּגִין, וְהֵנָּה אִשָּׁה שׁוֹכְבַת מְרַגְלוֹתֶיהָ, שְׂכִיבַת
 לְעַפְרָא, מְהַדְקָא בֵּין רַגְלֵיהָ, דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. כְּדִין
 בְּהֵהִיא שְׁעֵתָא אִיהִי אִיתְעָרַת לְגַבִּיָּהּ, וְהוּא שְׂאִיל לָהּ, מִי
 אֶתְ בַּתִּי בְּנִלּוֹתָא. וּמִי אֶתְ בְּשַׁעֲתָא דָּא.

וַתֹּאמֶר אֲנֹכִי רוּת אֲמַתְּךָ. מְרוֹת בְּצַעְרֶיךָ, מְרוֹת מִכְּאוּבֵיךָ
עַל בְּנֵי דְאֵינוֹן בְּגִלוֹתָא. וְעַל פְּלִטְרִין קְדִישִׁין
דְּאַתְתְּרִיכְנָא מְנִייהוּ, וְלֹא דִי דְאַתְתְּרִיכְנָא, אֲלֵא דְמַחְרְפִין
וּמְקַלְלִין בְּכָל יוֹמָא עֲלֵיהוֹן, וְלִית לִי פּוּמָא בְּגִלוֹתָא
לְאַהֲדָרָא לֹון.

(* (רות ג) וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ לַה' בְּתֵי הַטְּבָתַתְּ חֲסִידָךְ הָאֲחֵרוֹן
מִן הָרֵאשׁוֹן לְבִלְתִּי לָכֶת אַחֲרֵי הַבַּחֲוָרִים אִם דֵּל אִם
עָשִׂיר. אָמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּרַתִּי, אֲדַכֵּר קְדָמִי, כַּד
דָּוַד מְשִׁיחִי אֲתַתְּרָךְ מִירוּשָׁלַם, וְהוּא אַתָּא עַד בַּחֲוָרִים,
וְנִפְיָךְ שְׁמַעִי בֶן גֵּרָא מִן הַיְמִינִי לְגַבֵּי מְשִׁיחִי, וְגִדִּיף וְקִילֵל
לְגַבִּיהָ, וְשָׁתִיק. כְּהֵאֵי גִידוּפָא לָא הָוָה גִּידוּפָא. וְקִלִּיל לִיהָ
קְלָלָה נְמַרְצָת, וְלֹא חֵיִישׁ לְאַתְבָּא לִיהָ, וְשָׁתִיק.

וְהַשְׁתָּא בְּגִלוֹתָא, אוּף הָכִי טִיבוּ וְקָשׁוּט סִגֵּי עֲבָדַת עַמִּי,
וְאוּטִיבַת דָּא טִיבוּ בְּתַרְאָה, מַהְהוּא קְדָמָה דְהָוָה
מִבַּחֲוָרִים, וְלֹא אַתְּ חֵיִישָׁא לְמִיּהָ בְּתַר חִירוּפִין וְגִידוּפִין
דְשָׂאָר עַמִּין, דְאֵינוֹן כְּהֵהוּא מִבַּחֲוָרִים. אִם דֵּל, דָּא
אַסְפְּסִינּוּם דְלֹא בַר מְלָכָא הָוָה. וְאִם עָשִׂיר, דָּא נְבוּכַדְנֶצַּר
מְלָכָא בַר מְלָכָא רִישָׁא דְדַהֲבָא.

וְחַכְמַתָּא דְשְׁלֵמָה לְגַבֵּי שְׁמַעִי, מֵאִי כְּתִיב בִּיהָ. (שְׁמוּאֵל ב טו)
צֵא צֵא אִישׁ הַדְּמִים וְאִישׁ הַבְּלִיעֵל. פּוּק פּוּק תְּרִי
זִמְנִי, פּוּק מִירוּשָׁלַם, פּוּק מִבֵּיתְךָ. אָמַר לִיהָ שְׁלֵמָה אָנָּא
לָאוּ הָכִי אֲלֵא בְּנֵה לְךָ בֵּית בִּירוּשָׁלַם וְגו', (מַלְכִים א ב) וְהָיָה

בְּיוֹם צֵאתְךָ וְגו'.

וְעַל דָּא אָמַר לִיהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַטְבַּת תְּסַדֵּךְ הָאֲחֵרוֹן
מִן הָרֵאשׁוֹן, דְּאִתְקַיֵּימַת בְּקִיּוּמָא לְגַבְאִי, וְלֹא חֵיִישַׁת
לְחֵרוּפָא וְגִידוּפָא דְשָׂאָר עִמִּין. אֲבָל לִינִי הַלִּילָהּ, הָוִי הַשְׁתָּא
בְּגִלוּתָא, וְאִנְהִינִי לְבְנִיד תַּמָּן בְּאוּרֵייתָא וּבְעוּבְדִין טְבִין.
וְאִם יִסְהַדֵּן עֲלֶיךָ עוּבְדִין טְבִין לְמַפְרוּק לָךְ, וּפְרוּק. וְאִם לָאוּ,
וְגַאֲלְתִּיד אֲנָכִי. חֵי ה' שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר, עַד דֵּיִיתִי צְפָרָא
וְנִהִירוּ דְפּוֹרְקָנָא.

בְּשַׁעְתָּא דְאִתְפְּלִיג לִילָיָא, אִיהִי אִיתְעַרַת לְגַבִּיָּהּ, בְּדִין
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָעִיל בְּגִינְתָא דְעֵדָן, עִם
צְדִיקָיָא, לְאִשְׁתַּעֲשַׁעָא בְּאוּרֵייתָא בְּגִינְתָא דְעֵדָן, עַד יוּמָא.
בְּדִין אֲתִי גּוֹאֵל. אִימַתִּי. בְּזַמְנָא דִּישְׂרָאֵל מַעְלָן צְלוּתָא,
וְסַמְכִין גְּאוּלָּה לְתַפְלָהּ. וְיִשְׂרָאֵל שְׂרִינָן עַל אֲרַעָא
קְדִישָׁא. וְכַד לָא סָמִיד גְּאוּלָּה לְתַפְלָהּ, אִזְ לָא סָמִיד דָּא
לָדָא, וְאִזְלַת בְּגִלוּתָא.

(רות ד) וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עִבֵר אֲשֶׁר דְּבַר בְּעוּ, דָּא אִיהוּ גּוֹאֵל קְרוּב,
יְתִיר קְרוּב לְפּוֹרְקָן, סְגִי קְרוּב לְעֵלְמָא דְאֲתִי, וְיִמִּינָא
עִילָאָה.

וַיֹּאמֶר סוּרָה שָׁבָה פַּה פְּלוּנִי אֶלְמוּנִי. מֵאִי אֶלְמוּנִי. אֶלְמוּנִי
מִפְּשִׁי. דְּהָא כְּתִיב, הַשֵּׁיב אַחֲזֹר יְמִינוּ. אֲמַאי אֶלְמָא,
בְּגִין דְּהָא עַד קִין הֵימִין שְׂכִיבַת לְאֲרַעָא, בְּדִין הוּא אֶלְמוּנִי.
פְּלוּנִי מְכוּסָה, גְּנוּז מִיּוּמָא דְאִתְבְּרִי עֵלְמָא.

(ש) לֹא אוֹכַל לְגַאֵל לִי פֶּן אֲשַׁחִית אֶת נַחֲלָתִי. מִכֵּאן, דְּתַרִּין
 מְשִׁיחִין אֵינֻן, גּוֹאֵל קָרוֹב וְגוֹאֵל רְחוֹק. גּוֹאֵל קָרוֹב,
 מִסְטָרָא דִּימִינָא. גּוֹאֵל רְחוֹק, דָּא מְשִׁיחָא בְּן יוֹסֵף. וּמֵאן
 אִיהוּ. יוֹסֵף דְּאֶקְרִי צְדִיק. וְדָא אִיהוּ מְשִׁיחָא דְאֵתִי רֵאשׁוֹן.
 לֹא אוֹכַל לְגַאֵל לִי, דְּהָא יְמִינָא דְאִיהוּ לְאַחוּרָא, דְּכַתִּיב
 (איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲזֹר יְמִינִי, כְּתִיב בֵּיהּ, הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ
 וְעֲנֵנִי. וְעַד דְּאֵתוּשַׁע דָּא, לֹא אוֹכַל לְגַאֵל לִי.

גַּאֵל לְךָ אֶתְּהָ אֶת גְּאֻלָּתִי. דְּהָא מְשִׁיחָא בְּן יוֹסֵף אֵתִי וְיִפְרוֹק
 קַדְמָאָה, לְבַתֵּר אֶתְעָרָא יְמִינָא בְּגִיזָא, דְּאִיהוּ גְּנוּז
 לְתַרִּין צְדִיקִים הִלְלוּ, צְדִיק וְצַדִּיק. וְעַל דָּא תְּנִינֻן, דְּאִיהוּ גְּנוּז
 לְצְדִיקִים. וּבְזָה יְקוּמוּן וְיִתְחַבְּרוּן בְּתִיאֻבְתָּא בְּגִיזָא,
 לְמִיעֵבַד אֵיבִין וּפִירִין בְּעֵלְמָא, וּכְדִין יְמִין ה' רֹמְמָה.

(רות ד) וַיֹּאמֶר הַגַּאֵל לְבַעֲזוּ קְנֵה לְךָ וַיִּשְׁלַף נֶעְלוּ. בְּדָבָר אַחֵר
 (איוב ב) שָׁלַף וַיֵּצֵא מִגּוֹה. בְּאִיתְעָרוּ דְּבְרִית מְשַׁתְּעִי,
 וּבְלָשׁוֹן כָּבוֹד. דְּכִיּוֹן דְּאִיתְעָר יְמִינָא לְגַבִּי צְדִיק, מִיָּד
 וַיִּשְׁלֹף נֶעְלוּ. אֶתְעָרוּ דִּילִיָּה לְגַבִּי עֲלָמָא תַתָּאָה. כְּדִין
 אִיתְעָר לְמַעְבַּד אֵיבִין בְּעֵלְמָא, בְּחִילָא דְּהָהוּא גּוֹאֵל קָרוֹב.
 וְאֶתְעָר לִיָּה לְגַבִּי עֲלָמָא, וַאֲמַר קְנֵה לְךָ.

עַד כֵּאן רְזִין דְּמַגִּילָה זֹו. אֶתּוּ רַבִּי נְהוֹרָאִי וְרַבִּי יְהוּדָאִי,
 וּנְשַׁקּוּ רֵאשִׁיָּה וִידוּי. אָמְרוּ וְדָאִי נְהִירוּ דְּסִינֵי הָכִי גַּמִּי
 קַמִּיָּה, בּוֹצִינָא דְּנְהוֹרָא אִיהוּ.

(רות ד) וְזֹאת לְפָנַיִם בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאֻלָּה וְעַל הַתְּמוּנָה לְקַיָּים

כָּל דְּבַר שֶׁלֶף אִישׁ נַעֲלוּ וְנָתַן לְרַעְהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה
 בְּיִשְׂרָאֵל. רַבְּנָן פְּתַרֵּי קָרָא, וְאָמְרוּ, דְּכַתִּיב, (תהלים קב) לְפָנַיִם
 הָאָרֶץ יִסְדֶּת וּמַעֲשֵׂה יְדֵיךָ שָׁמַיִם. כְּשֶׁבָרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עוֹלָמוֹ, לֹא בָרָא אוֹתוֹ אֱלֹא עִם הַתּוֹרָה. וְהַתּוֹרָה הִיְתָה
 אֲלֵפִים שָׁנָה קוֹדֵם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. דְּכַתִּיב, (משלי ח) וְאֶהְיָה
 שֶׁשְׁשׁוּעִים יוֹם יוֹם.

דְּתַנִּינָן, כְּשֶׁבָרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, הֵכִין אֶת
 הַתּוֹרָה. דְּכַתִּיב, (איוב כח) אֲזִי רָאִה וַיִּסְפְּרָהּ וַגּוֹ'. וּבָרָא
 בָּהּ הָעוֹלָם, וְאַחַר כֵּן גִּנְזָהּ. עַד שֶׁבָרָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן,
 וְלִימְדָהּ לוֹ. דְּכַתִּיב, (שם) וַיֹּאמֶר לְאָדָם וַגּוֹ'.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, עָמְדוּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת לְפָנָיו, זֹאת אוֹמְרָת, בִּי
 יִבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, וְזֹאת אוֹמְרָת,
 בִּי יִבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹלָמוֹ. עָמְדוּ לְפָנָיו כָּל הָאוֹתִיּוֹת
 לְמַפְרַע, בְּתַשׁ"ר.

בְּאֵה ת', וְאָמְרָה לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם,
 רְצוֹנְךָ לְבְרֹא בִּי אֶת עוֹלְמְךָ, שְׂאֵנִי חֲתִימָת כָּל
 הָאוֹתִיּוֹת, וְעוֹד שֶׁשְׁמֶךָ הוּא אֶמֶת בִּי נֶחֱתָם. אָמַר לֵיהּ, לֹא.
 אֵינְךָ כְּדָאֵי לְבְרֹא בְּךָ אֶת עוֹלְמִי, שְׁכָךְ עֲתִידִין כְּפָה
 צְדִיקִים מִבְּנֵי לָמוֹת. דְּכַתִּיב, (יחזקאל ט) וְהַתְּנִיתָ ת"ו עַל
 מַעְחֹת הָאֲנָשִׁים וַגּוֹ'. וּמִיָּד יַעֲבֹה לְפָנָיו בְּפָחֵי נַפְשׁוֹ.

עָמְדָה שִׁי"ן לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָמְרָה לְפָנָיו, רַבּוֹנוֹ
 שֶׁל עוֹלָם, רְצוֹנְךָ לְבְרֹא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שֶׁשְׁמֶךָ

שֶׁהוּא שְׂדֵי חֲתוּם בִּי. אָמַר לָהּ, לֹא אֵיבְרִי בָּךְ אֶת עוֹלָמִי.
 עַד שָׁבָאוּ ק"ר מְחוּבְּרִים יַחַד, אָמַר, לֹא אֵיבְרִי בָּהֶם אֶת
 עוֹלָמִי. וְכֵן בָּאוּ לְפָנָיו בּוֹלָם, עַד כ"ף.

בֵּינָן שִׁירְדָה כ"ף מֵעַל הַכֶּתֶר, נִזְדַּעְזַע הַכֶּתֶר, וְנִזְדַּעְזְעוּ
 שְׂמוֹנִים אֶלֶף רַבּוֹא מְרַגְלִיּוֹת הַקְּבוּעִים בַּכֶּתֶר. אָמַר
 לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לָמָּה אַתֶּם מִזְדַּעְזְעִים. אָמְרוּ, רַבּוֹנוּ
 שֶׁל עוֹלָם, כָּל טוֹבֵינוּ, וְכָל כְּבוֹדֵינוּ, אֵינוֹ אֶלָּא בָּאוֹת כ"ף.
 וְעַכְשָׁיו יִרְדָה מֵעֲלֵינוּ.

אָמְרָה לְפָנָיו, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְצוֹנָךְ לְבְרוּא בִּי אֶת עוֹלָמְךָ,
 שְׂאֵנִי אוֹת שֶׁל כְּבוֹדְךָ. גָּעַר בָּהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 אָמַר, כ"ף כ"ף, חֲזוֹר לְמְקוֹמְךָ, וְלֹא יִשְׁאַר הַכֶּתֶר שְׁלִי גְרוּעַ,
 וְלֹא אֵבְרָא בָּךְ אֶת עוֹלָמִי, שֶׁבָּךְ עֵתִידִין לִיכְשָׁל בָּמָה אֶלְפִים
 מִיִּשְׂרָאֵל. שְׁנַאֲמַר, (שְׁמוֹת ל"ב) וַיִּפֹּל מִן הָעַם בַּיּוֹם הַהוּא
 כֶּשֶׁלֶשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ. מִיַּד חֲזָרָה מִלְּפָנָיו בִּפְחֵי נַפְשׁ, וְכֵן
 בּוֹלָם.

עַד שָׁבָאָה בִּי"ת, וְאָמְרָה לְפָנָיו, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְצוֹנָךְ
 לְבְרוּא בִּי אֶת עוֹלָמְךָ, שְׂאֵנִי אוֹת שֶׁל בְּרָכָה, וּבִי
 מְבָרְכִין אוֹתְךָ בְּנֵיךָ יִשְׂרָאֵל הַעֲתִידִים לָבֹא בְּעוֹלָם,
 וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ. אָמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בָּךְ
 וּבְדַאי אֵיבְרִי אֶת עוֹלָמִי, וְאַתְּ רְאוּיָה לְכָךְ.

עֲמָדָה אוֹת אֶלֶף, וְלֹא נִכְנָסָה לְפָנָיו. אָמַר לִיהִ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, אֵלֶּף אֵלֶּף לָמָּה לֹא תִכְנָסִי בַּשָּׂאֵר כָּל

הַאֲוֹתִיּוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ לְפָנַי. אֲמַרָה לְפָנָיו, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מִפְּנֵי
 שָׂרְאִיתִי כָּל הַאֲוֹתִיּוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ לְפָנָי, שִׁיָּצְאוּ בְּפִחֵי נֶפֶשׁ.
 וְכִבֵּר גִּתְתָּ לָאוֹת בִּי"ת רְשׁוֹת, שֶׁתִּבְרָא בָּהּ אֶת עוֹלָמְךָ, וְאִין
 רָאוּי לְמַלְךְ הַמַּלְכִּים, לְמִי שֶׁנִּתֵּן מִתְּנָה, לְהַעֲבִירָה מִמֶּנּוּ,
 וּלְפִיכֶךָ עֲמַדְתִּי בְּמִקְוָמִי. אֲמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוֹאִיל
 וְכֶךָ הוּא, אֶתְּ תֵּהִי רֵאשׁוֹנָה לְכָל הַאֲוֹתִיּוֹת. כֶּךָ אֲנִי מִתְּעַלָּה,
 לְהִקְרָא כֶּךָ שְׁמִי אַחַד.

וּבִתְוֹרָה הִיָּה מִשְׁגִּיחַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבּוֹרָא אֶת הָעוֹלָם.
 וְהָא בָּאוֹת ב' בְּלִבְד בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, וְאֶת אֲמַרְתָּ
 בִּתְוֹרָה כּוּלָּהּ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם.

אֲלָא מְלַמֵּד, שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָאוֹת בִּי"ת, כְּמִין
 קוּמְטָרָא דְאַסְקוּפָא זוּ, וְכָל הַאֲוֹתִיּוֹת בָּאוֹת וּמְרָאוֹת
 בָּהּ אֶת כַּחַן, וְכָל הַאֲוֹתִיּוֹת עֲמַדוּ בָּהּ. לְפִיכֶךָ, בִּתְוֹרָה מִמָּשׁ
 הַשְּׁגִיחַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְרָא אֶת עוֹלָמוֹ.

רַב הוֹנָא אָמַר, בַּא וּרְאֵה, שְׂאִין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַפֵּחַ
 שְׂכַר כָּל בְּרִיָּה, אִפֵּי עַל פִּי שְׁהַאֲוֹתִיּוֹת נִכְנְסוּ לְמִפְרָע,
 תַּש"ר, וְהִדִּיחָן מִלְּפָנָיו, וְנָתַן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַכְּבוֹד
 לָאוֹת ב'. כְּשֶׁבָא לְבְרָא אֶת עוֹלָמוֹ, בָּא וְעָרְפָן לָאוֹת ב',
 דְּכִתִּיב בְּרֵאשִׁית. הִרִי לָךְ תַּש"ר, וְאוֹת א', וְאוֹת יו"ד,
 נַעֲטָרְפוּ עִמָּהּ.

וְאוֹת ב' נִטְלָה כָּל הַאֲוֹתִיּוֹת עִמָּהּ, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא
 בָּהֶם אֶת עוֹלָמוֹ. וְהַאֲוֹתִיּוֹת כּוּלָּם נִקְרְאוּ לְפָנִים. מֵאִי